

ВСІ СИЛИ,

ЗНАННЯ,

ДОСВІД—

СПРАВИ

КОМУНІЗМУ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

Кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XLII

26 БЕРЕЗНЯ 1976 РОКУ.

№ 12 (1226).

Ціна 2 коп.

ВЧИТИ СТУДЕНТІВ ТВОРЧОМУ ПІДХОДУ

Зустріч з делегатом XXV з'їзду КПРС, міністром вищої і середньої спеціальної освіти УРСР Г. Г. Єфіменком.

Великий актовий зал переповнений. Тут зібралися професорсько-викладацький склад, співробітники і студенти університету на зустріч з делегатом XXV з'їзду КПРС, членом ЦК Компартії України, міністром вищої і середньої спеціальної освіти УРСР Г. Г. Єфіменком.

В президії — завідувач відділом науки і учбових закладів Одеського обкому Компартії України Г. П. Захаров, голова ради ректорів вузів м. Одеси, ректор інженерно-будівельного інституту Г. П. Владиченко, ректор Одеського університету В. В. Сердюк, секретар парткому Л. Х. Калуст'ян, голова профкому ОДУ В. І. Світличний, проректори.

Георгій Григорович поділився з присутніми своїми враженнями про роботу найвищого форуму комуністів країни, зупинився на тих завданнях, які необхідно вирішувати працівникам вищої школи у десятих п'ятиріччі.

— Головне враження, головне відчуття, яке не покидає мене, — відзначив виступаючий, — це почуття моно-

літності нашої партії, повної єдності цілей нашої Комуністичної партії і радянського народу. З'їзд одностайно прийняв рішення, він гідно оцінив всю величезну роботу, яка була проведена нашою країною, Політбюро ЦК КПРС. В тому, як з'їзд сприйняв доповідь Леоніда Ілліча Брежнєва, його виступи, в кожній промові делегатів відчувалися любов і довіра, якими користується у всіх комуністів у всьому нашому народі Леонід Ілліч Брежнєв. І не тільки у нашого народу. На з'їзді виступало багато гостей, представників комуністичних, соціалістичних, прогресивних партій світу, всі вони високо оцінювали політику миру, яку послідовно здійснює наша партія і уряд.

Рішення, прийняті з'їздом, пронизані особливою відповідальністю нашої партії за долю планети, за долю людства.

Г. Г. Єфіменко докладно зупинився на завданнях вищої школи в світлі рішень XXV з'їзду КПРС, вказавши, що зараз вони полягають в підвищенні якості підготов-

ки спеціалістів відповідно сучасних вимог науково-технічної революції. Ми не можемо сьогодні готувати спеціалістів, просто передаючи їм деяку — нехай навіть «сучасну» — суму знань. Наука і техніка розвиваються такими темпами, що завтра чи післязавтра нинішній обсяг знань неминуче виявиться недостатнім. Ми повинні дати сьогоднішнім студентам, а завтрашнім командирам виробництва і науки фундаментальні знання по обраній спеціальності, озброїти їх марксистсько-ленінською теорією і навчити їх творчому підходу до своєї роботи.

Ректор університету професор В. В. Сердюк від імені колективу вузу тепло подякував Г. Г. Єфіменко за цікавий, змістовний виступ, запевнив, що професорсько-викладацький склад, співробітники і студенти Одеського університету сповнені рішучості зробити все, щоб з честю виконати головне завдання вищої школи — доbitися підвищення якості навчання, готувати спеціалістів, здатних творчо вирішувати грандіозні завдання

будівництва комуністичного суспільства.

Потім Г. Г. Єфіменко відповів на ряд запитань.

Виступає міністр вищої і середньої спеціальної освіти УРСР, делегат XXV з'їзду КПРС Г. Г. Єфіменко.

По університету

Нещодавно в гуртожитку № 4 відбулася зустріч з делегатом XXV з'їзду Комуністичної партії України, ректором нашого університету, професором В. В. Сердюком. Він поділився своїми враженнями про роботу з'їзду. В кінці зустрічі В. В. Сердюк відповів на багаточисленні питання.

С. УЖЕВСЬКИЙ,
студент II курсу
юридичного факультету.

Вчора в університеті розпочала свою роботу XXXII звітна студентська наукова конференція, присвячена на XXV з'їзду КПРС.

Цій значній події в житті нашого вузу присвячена стаття голови наукового студентського товариства університету Г. Волосатого «Генеральний огляд студентської науки», яка друкується на 3-й сторінці.

11 КВІТНЯ — ВИБОРИ НАРОДНИХ СУДДІВ

ІДУТЬ ПЕРЕДВИБОРНІ ЗБОРИ

Закінчується строк повноважень народних суддів. Указом Президії Верховної Ради Української РСР вибори районних народних суддів республіки відбудуться 11 квітня цього року. Підготовка до цієї події проходить у знаменний час, коли радянський народ, озброєний історичними рішеннями XXV з'їзду КПРС, розпочав лік великих справ десятої п'ятирічки.

Вже розпочався новий етап виборчої кампанії — висунення кандидатів у народні судді.

На загальних зборах колективу службовців Одеського телеграфу кандидатом у народні судді Центрального району м. Одеси висунутий Микола Дмитрович Мешков. Учасники зборів звернулися з проханням до колективу юридичного факультету нашого університету підтримати кандидатуру М. Д. Мешкова.

З цієї нагоди на юридичному факультеті відбулися

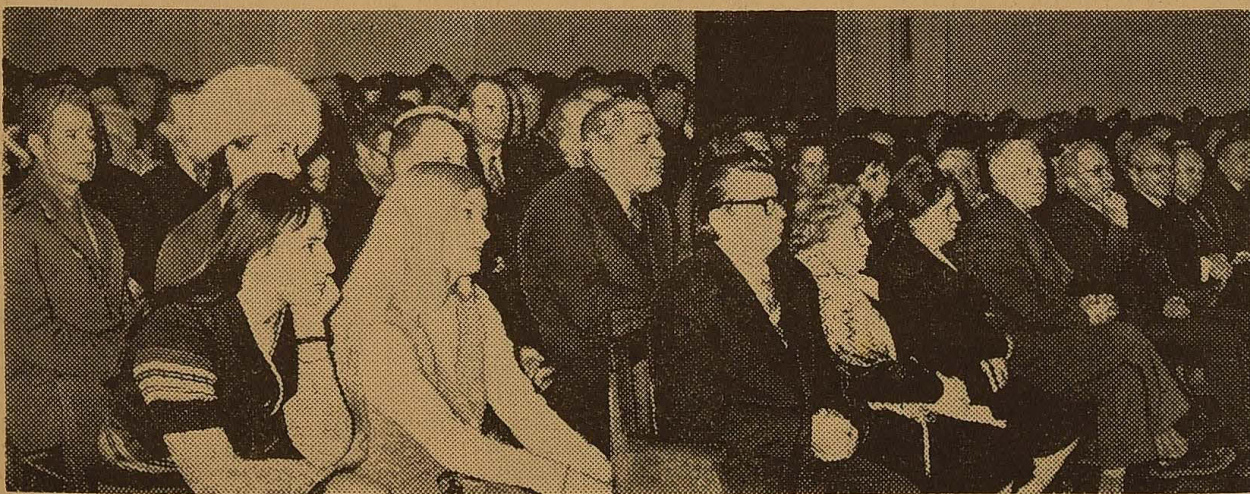
збори професорсько-викладацького складу, студентів і співробітників. Їх відкрив секретар партійного бюро факультету І. І. Каракаш. Він розповів присутнім біографію М. Д. Мешкова, запропонував підтримати його кандидатуру у народні судді Центрального району м. Одеси. Цю пропозицію гаряче підтримали декан факультету доцент

Ю. С. Червоний, доцент кафедри історії КПРС В. В. Сенюшкін, завідувач кафедри криміналістики, кримінального права і процесу, доктор юридичних наук Є. В. Додін, які в своїх виступах охарактеризували товариша М. Д. Мешкова як чесного, принципового комуніста, досвідченого юриста, що успішно поєднує свій багатий практичний досвід голови наряду Центрального району міста Одеси з учбовою і науковою роботою, яку він веде на юридичному факультеті як викладач кафедри криміналістики, кримінального права і процесу на умовах погодинної оплати.

Присутні добре знають М. Д. Мешкова — адже він на протязі 10 років очолює народний суд Центрального району м. Одеси, часто виступав перед студентами, під його керівництвом не одне покоління майбутніх юристів проходило виробничу практику... І тому колектив юридичного факультету одностайно підтримав кандидатуру М. Д. Мешкова — ветерана Великої Вітчизняної війни, людину, що присвятила все своє свідоме життя боротьбі за зміцнення соціалістичного правопорядку — у народні судді Центрального району м. Одеси.

Його довіреною особою обрано Є. В. Додіна.

Б. АРКАДЬЄВ,

НА ЗНІМКУ: У великому актовому залі університету.

17 квітня—Всесоюзний комуністичний суботник ПІДТРИМУЄМО ІНІЦІАТИВУ МОСКВИЧІВ!

На історичному факультеті відбувся мітинг студентів та викладачів, присвячений ініціативі московських залізничників, які виступили із закликом про проведення 17 квітня Всесоюзного комуністичного суботника, присвяченого 106-й річниці з дня народження В. І. Леніна.

Мітинг відкрив секретар партбюро факультету В. М. Немченко. Він сказав, що почин московських залізничників, який народився безпосередньо після закінчення роботи історичного XXV з'їзду

КПРС, знаходить все більший відгук по всій нашій країні. До цього всенародного ентузіазму приєднується і колектив нашого історичного факультету.

Виступаючий висловив думку, що всі співробітники факультету і студенти вийдуть 17 квітня на комуністичний суботник і продемонструють свої бажання помножити свої успіхи в праці і промадській діяльності.

На мітингу також виступили старший викладач кафе-

ри нової і новітньої історії М. Я. Лазарев і секретар комсомольського бюро факультету студент III курсу І. Коваль. Вони запевнили керівництво, партійну організацію факультету, що всі викладачі і студенти істфаку візьмуть активну участь в суботнику і звернулись до комсомольців університету активно включитись у підготовку і проведення Всесоюзного Ленінського комуністичного суботника.

ПІДВИЩУВАТИ ДІЄВІСТЬ НАРОДНОГО КОНТРОЛЮ

У Звітній доповіді ЦК КПРС ХХV з'їзду партії товариш Л. І. Брежнев відзначив, що контроль і перевірка виконання прийнятих рішень — важлива частина організаторської роботи партії. Вони є одним з дійових методів проведення в життя економічної і соціальної політики КПРС і Радянської держави, засобами виявлення і усунення недоліків, критичного осмислення досягнутих результатів, визначення раціональних шляхів поліпшення якості всієї нашої роботи.

Значне місце в цій важливій справі відводиться, зокрема, органам народного контролю, в роботі яких гармонійно поєднуються державний контроль з громадським контролем трудящих.

«У роботі по перевірці виконання, — говорив Л. І. Брежнев, — важливе місце належить органам народного контролю. Партійні організації повинні краще використовувати їх можливості, всебічно сприяти їм у здійсненні покладених на них функцій».

Про силу органів народного контролю говорить навіть той факт, що зараз у своєму складі вони налічують понад 9 мільйонів чоловік, в тому числі в УРСР — понад два мільйони, а в нашому університеті — 200 чоловік. Це говорить про те, що групи і пости, являючи собою величезну суспільну силу, діють на всіх ділянках виробництва, управління і обслуговування. Конкретною пропрямують дії народних контролерів повинні бути рішення ХХV з'їзду нашої партії і прийнята в 1975 р. постановою ЦК КПРС «Про партійне керівництво органами народного контролю в Латвійській РСР».

Багато покликані зробити органи народного контролю

по здійсненню висунутого партією завдання підвищення ефективності суспільного виробництва, а щодо життя і діяльності нашого університету — підвищення ефективності учбової і науково-дослідної роботи. В зв'язку з цим народні контролери разом з іншими громадськими організаціями повинні звернути особливу увагу на те, як вишукуються і використовуються резерви підвищення продуктивності праці на факультетах, в наукових закладах і відділах. Слід поставити надійний заслон втратам робочого часу, простоям наукового і учбового обладнання, посилити увагу до питань поліпшення якісних показників роботи, всіх служб університету.

ХХV з'їзд КПРС вказав на важливість прискорення науково-технічного прогресу. І тут велике поле діяльності для груп і постів народного контролю нашого вузу. Слід систематично здійснювати контроль за виконанням планів госпдоговірної і держбюджетної тематики, впровадженням у виробництво наукових розробок по них, за ефективним використанням коштів, виділених для цієї мети. Саме на недоліки в цьому питанні вказано у рішенні Одеського обласного комітету народного контролю від 27.XI.1975 року, в якому говориться, що «критерієм на виконання госпдоговірних тем складається не завжди обгрунтовано. Мають випадки значного завищення їх кошторисної вартості...». «Облік сумісників на більшості кафедр не налагоджено і оплата їх праці проводиться без уважного обліку фактично затраченого виконавцями часу. Ряд професорів і доцентів мало завантажені основною лекційною роботою... і в той же час вони слабо залучаються до виконання наукових розробок по

госпбюджетній тематиці».

Рішення вказує на серйозні недоліки в госпдоговірній темі, яку розробляє кафедра астрономії, і на недостатню ефективність науково-дослідних робіт.

За останні роки ЦК Компартії України і уряд республіки прийняли ряд постанов, у яких звернена увага керівників міністерств і відомств, підприємств і організацій, наукових і учбових закладів на необхідність зміцнення державної дисципліни. Як показали перевірки, ще доводиться зустрічатись з тим, що внаслідок недостатнього контролю за роботою підлеглому апарату бувають випадки приписок, олюбування, порушення фінансової дисципліни. Так, комісія парткому і головної групи народного контролю викрили серйозні недоліки в цій галузі в будгруппі АГЧ при проведенні капітального ремонту, що виявилось не тільки в завищенні обсягу виконаних робіт, а й у прямих приписах. Партком і ректорат вжили суворих заходів до винних. Проректор по АГЧ тов. Єлісюткін, що не забезпечив належного контролю за роботою підпорядкованого апарату, звільнений з посади.

У постановках також вказується, що не до кінця ще викорчовані факти неекономічного використання фондів заробітної плати і матеріального заохочення, установлених лімітів на відрядження. Не все добре із збереженням соціалістичної власності, не ведеться належна боротьба за посилення економії і бережливості.

Всі ці недоліки і порушення в багатьох випадках пояснюються слабкою виконавчою дисципліною, низьким рівнем роботи контрольно-ревізійного, бухгалтерського та облікового апарату. І за-

кономірно ЦК КП України звертає увагу органів народного контролю на необхідність рішучіше виступати проти всього, що йде врозрід з інтересами держави і народу.

Виходячи з вказівок, викладених в постанові ЦК КПРС «Про партійне керівництво органами народного контролю в Латвійській РСР», групи і пости народного контролю університету повинні істотно підвищити рівень роботи, її дієвість. Зусилля народних контролерів слід сконцентрувати на перевірці найважливіших і найактуальніших питань університетського життя, щоб їх діяльність все більше носила профілактичний, запобіжний характер. Ми не повинні обмежувати свою діяльність епізодичними перевірками, проходити мимо недоліків і порушень. Необхідно посилювати гласність в роботі, використовуючи для цієї мети збори колективу, газету «За наукові кадри» та «Комсомольський прожектор».

Народні контролери виступають як повноважні представники народу по перевірці виконання директив партії і уряду, як пильні охоронці державних інтересів. Цим правом колективи трудящих наділяють таких людей, які своїм відношенням до праці і громадського обов'язку, всією своєю поведінкою в побуті показують приклад чесності і безкорисного служіння Батьківщині, приклад принциповості і діловитості. В нашому університетському колективі загальною повагою користується заступник голови головної групи доцент Я. Я. Нейдорф, завідувачі секторами: науковим — доцент А. М. Трунов, учбовим — доцент Л. Н. Васильєва, будівельним — кандидат економічних наук Л. Х. Доленко, побуту — доцент Л. А. Шапошнікова, члени

головної групи О. Е. Мандель, А. М. Шабанова, З. М. Жидька, Н. П. Приходько, С. Л. Литвиненко, І. Н. Баєва, А. А. Москаленко та інші. Добрими керівниками груп народного контролю зарекомендували себе доценти Г. А. Міщенко, А. П. Куварзіна, Г. Є. Петухов, М. І. Доброгорський, Є. Н. Тимофєєв.

Слід відзначити колишніх голів груп народного контролю: історичного факультету — доцента В. М. Немченко (нині секретар партбюро факультету), факультету романо-германської філології — М. З. Яция (нині заступник декана факультету).

В роботі головної групи народного контролю велику допомогу надають доцент І. В. Пастика, старший викладач Д. А. Бекерська (юридичний факультет), науковий співробітник фізінституту Ш. Курмашев, працівник учбової частини В. Т. Лобашевський, а також Б. Ф. Чибарь, С. М. Коршунов, П. І. Потапенко та багато інших.

Сила і авторитет органів народного контролю, запорука їх успішної роботи — в тісному зв'язку з масами і в повсякденному партійному керівництві.

Звітні і звітно-виборні збори (де б вони не проводились) груп і постів народного контролю слід проводити в квітні 1976 року. Згідно рішення парткому університету факультетська група повинна складатися не менше як з 15 чоловік. До складу груп і постів народного контролю необхідно обрати таких товаришів, які б по-партійному боролися за успішне виконання рішень ХХV з'їзду КПРС.

В. СЕНЮШКІН,
голова головної групи
народного контролю,
доцент.

З'їздівські ЧИТАННЯ

15 березня гурток теорії та історії держави і права розпочав з'їздівські читання. Вони проходили в Ленінській кімнаті гуртожитку № 4.

З доповіддю «ХХV з'їзд КПРС і завдання юридичної науки» виступив науковий керівник гуртка кандидат юридичних наук, доцент М. П. Орзіх. У своєму виступі він підкреслив роль теорії і практики державно-правового будівництва у вирішенні завдань десятої п'ятирічки. Продиктована життям необхідність створення зводу

законів СРСР також покладає основну вагу вирішення цієї надзвичайно складної проблеми на теорію правознавства. Тому, що можливість узагальнити такий значний законодавчий матеріал, проаналізувати його і запропонувати оптимальні варіанти проведення цієї ідеї в життя вимагає фундаментального теоретичного обґрунтування.

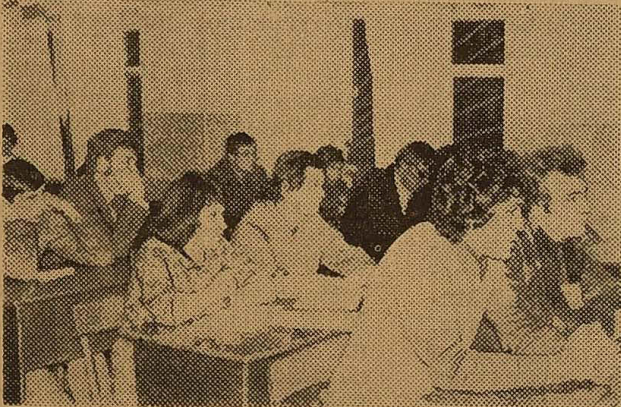
У доповіді також було затронуте питання про політичну систему соціалістичної співдружності, про наслідки

необхідність розширення культурних, господарських і науково-технічних зв'язків з капіталістичними державами.

Потім з доповідями по проблемах правової активності і правової поведінки особи в світлі рішень ХХV з'їзду КПРС виступили студенти О. Лодочников і Ю. Айвазян.

Тематика гурткової роботи викликала значний інтерес не лише у студентів юридичного факультету, але й у всіх студентів гуртожитку.

В. ЗАХВАТАЄВ,
староста гуртка теорії та історії держави і права, студент III курсу юрфаку.

На знімках: У Ленінській кімнаті гуртожитку № 4.

Фото С. Ужєвського.

ПОГОВОРИМО ПРО КУЛЬТУРУ ПОВЕДІНКИ

17 березня була проведена перша бесіда старшим викладачем кафедри політичної економії Г. О. Плосконосом. В цій бесіді було приділено увагу основним правилам поведінки молоді людини в суспільстві. Студенти нашого гуртожитку з великим інтересом, гаряче брали участь в

цій бесіді. Бесіда продовжувалась більше, ніж півтори години і ніхто з присутніх не залишився незацікавленим нею. А під кінець тов. Плосконосу задавали безліч запитань.

Студенти цікавились, які питання будуть розглядатись

на наступній бесіді. Про це вони будуть проінформовані радіоклубом студентського гуртожитку. Ми також запрошуємо всіх бажаючих взяти участь в цьому циклі бесід, що будуть проведені в березні та квітні.

С. БАЛДЖІЄВА,

У профкомі ОДУ РОБОТУ СТУДРАД — НА ВИЩІЙ РІВЕНЬ

Відбулося розширене засідання профкому університету, на якому були заслухані звіти голів студрад гуртожитків № 1 та № 2 про роботу студрад, про стан наочної агітації. Були запрошені голови профбюро факультетів, представники кафедри суспільних наук, коменданти, голови студрад.

Голови студрад М. Тихий та В. Дрьомін розповіли про роботу студентських рад, про життєво-побутові умови в гуртожитку, про стан наочної агітації. Добрим починанням є організація кінолекторію в гуртожитку № 1, бібліотеки, фотолaboratorії в гуртожитку № 2. Тісні зв'язки з гуртожитком № 2 підтримує профбюро юридичного факультету, налагоджено тісний контакт між кафедрою політекономії і студрадою гуртожитку № 1. Відзначалося, що недостатньо працює кафедра педагогіки, яка закріплена за гуртожитком № 2.

Помічник проректора з побуту М. Маленко відзначив, що в гуртожитку № 1 та № 2 робота студрад покращилась, є непогана наочна агітація, та її необхідно оновити.

В дні роботи ХХV з'їзду КПРС у гуртожитках виставлені спеціальні стенди, де вившувалися для студентів доповіді і виступи делегатів

і гостей, що були на з'їзді, його рішення і резолюції. Роботу по пропаганді рішень і матеріалів ХХV з'їзду партії, по показу втілення їх у життя слід студраді продовжити і надалі.

Виступаючий зупинився також на деяких випадках, що свідчать про послаблення виховної роботи в гуртожитках.

Голова профкому В. І. Світличний у своєму виступі зупинився на питаннях, що стосуються завдань профбюро факультетів, кафедр суспільних наук, закріплених за гуртожитками. Він підкреслив роль студрад і комендантів у покращенні ідейно-виховної і культурно-масової роботи серед студентів.

Відповідальний секретар облпрофради працівників освіти і вищої школи Т. Д. Дроздова в своєму виступі сконцентрувала увагу присутніх на підготовці гуртожитків до навчального року, на правильній організації громадського харчування.

Профком ухвалив більше уваги приділяти ідейно-політичній і культурно-масовій роботі серед студентів, проводити пропаганду матеріалів ХХV з'їзду КПРС, уважніше вивчати потреби і запити студентів.

Велика увага на засіданні профкому приділялась також роботі ідеальні і буфетів в університеті, організації студентського контролю над якістю приготування.

В нашому університеті розпочала свою роботу XXXII звітна студентська наукова конференція, присвячена XXV з'їзду КПРС. Вона триватиме три дні.

У Звітній доповіді ЦК КПРС XXV з'їзду, з якою виступив Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнєв, говориться: «Курс партії полягає в тому, щоб і надалі проявляти постійну турботу про розвиток великої науки». А у велику науку багато вчених приходять з рядів наукового студентського товариства. Студентській молоді надаються всі умови для успішного оволодіння науковими знаннями, для проведення самостійних наукових досліджень. Багато вчених-викладачів віддають всі свої знання і досвід молодим ентузіастам науки, надають велику допомогу студентам — чле-

беруть участь 852 чоловіки. Результати студентських наукових досліджень, що мають прикладний характер, впроваджуються у виробництво. Тільки в 1975 році економічний ефект від впровадження науково-дослідних робіт студентів становив більше 100 тисяч карбованців.

Студенти — члени НСТ беруть активну участь у Всесоюзних і республіканських конкурсах, роботі студентських наукових конференцій в інших вузах республіки і країни. Щорічно студенти, що беруть участь в конкурсах, стають переможцями районних, республіканських і Всесоюзних конкурсів і нагороджуються дипломами і грамотами.

По результатах конкурсів в 1975 році відзначена 61 робота. На республіканському конкурсі нагороджено дипло-

мами 26 робіт, на міському — 35 робіт.

Студенти — члени студентського наукового товариства університету, які одержують найбільш цінні результати наукових досліджень в своїх роботах, стають авторами або співавторами наукових публікацій. Тільки в 1975 році студентами самостійно і у співавторстві з вченими-викладачами здійснено 56 наукових публікацій.

Члени студентського наукового товариства університету надають допомогу школам у виготовленні і впровадженні в учбовий процес наочних посібників. Тільки в 1975 році в учбовий процес в школах міста впроваджено десятки наочних посібників.

Щорічна студентська наукова конференція є генеральним оглядом студентської наукової роботи в університеті за рік і в той же час новим етапом в дальшому розвитку студентських наукових досліджень в нашому університеті.

Г. ВОЛОСАТИЙ,
голова НСТ університету.

Десять останніх років я брав участь у розподілі молодих спеціалістів Одеського університету. Є тепер можливість зробити певні співставлення і показати, які відбулися зміни в ідейному і фаховому вихованні випускників університету.

Відомо, що найважливішим показником ідейної зрілості і політичної свідомості вихованця університету є його ставлення до виконання своїх громадських обов'язків. Перший такий обов'язок — поїздка працювати за державним планом саме туди, де виявилась найбільша потреба у кваліфікованих спеціалістах.

Зараз є всі підстави заявити, що з кожним роком все менше і менше було випадків, коли випускник вагався у виборі місця роботи, зважував, чому надати перевагу — особистим чи державним інтересам. У цьому році не було таких, хто б безпідставно вимагав у комісії дати призначення не за державним планом. Це справило приємне враження на комісію.

Проте були випадки, коли випускник приносив на засідання комісії поспішно добуте запрошення установи чи виробництва направити його до них на роботу. Але таке запрошення, оскільки воно не увійшло до державного плану розподілу, комісія не могла задовольнити, а володарі цих запрошень намагались відмовитись від планового призначення. Очевидно, це були ті окремі випадки, які говорять нам не про організаційні недоречності, а про те, що деякі випускники безпідставно на перше місце поставили особисті інтереси. Університет готує головним

чином вчителів середньої школи. І основним замовником на випускників є Міністерство освіти УРСР. У цьому році найбільше місць було у школи Одеської, Миколаївської, Херсонської та Вінницької областей.

Як же ставляться наші випускники до призначень у школу?

За всі десять років не було суттєвих ускладнень у призначенні випускників у школи. Особливо на історичному, філологічному та географічному факультетах і на деяких спеціалізаціях інших факультетів. В останні роки суттєво змінилось ставлення до педагогічної професії на природничих факультетах, особливо на хімічному. Помітні зміни у математиків і фізиків. Є й пояснення цих змін. Тепер фахові (профілюючі) кафедри більш конкретно дбають не тільки про наукову, але й професійну підготовку студентів своїх спеціалізацій. Вже здається, немає тепер штучного протиставлення наукової і фахової підготовки спеціаліста. Та й зв'язки фахових кафедр з школами, особливо кафедр хімічного факультету, сприяють педагогічній підготовці студентів.

Але і у педагогічній підготовці студентів є ще недоліки. На комісії були випадки, коли випускник підготувався на посаду вчителя, але відмовляється від обов'язків вихователя. Аргументи були такі: я не знаю виховної роботи, і під час педагогічної практики нас не вчили, як її проводити.

Кафедра педагогіки і викладачі методик повинні з цього зробити відповідні висновки. У курсі педагогіки буде тепер приділено більше уваги практичним проблемам виховання. Очевидно, і вся творча робота студентів з педагогіки — виконання індивідуальних завдань (рефератів), тематика факультетських наукових гуртків з педагогіки теж буде спрямована на розробку проблем комуністичного виховання і організації виховної роботи.

У наступному учбовому році вводяться семінарські заняття з педагогіки. Вони будуть повністю присвячені проблемам виховання. Більш чітко потрібно буде організовувати виховні заходи під час педагогічної практики.

До цього часу у типовій програмі педпрактики не визначено конкретних обов'яз-

кових завдань з виховної роботи. Студенти ідуть у школи і виконують там частіше випадкові доручення з позакласної і позашкільної роботи.

Невиправдано викладачі окремих методик вважають, що питання методики виховання не їх справа. Дехто з методистів багато часу витрачає на імітацію уроків, а методиці виховання через навчання і позакласну роботу не приділяють уваги.

У цьому ж плані варто звернути увагу на необхідність забезпечення професійної направленості у проведенні громадсько-політичної практики. Робота в школі і у різних виховних установах повинна знайти більше місця у програмі громадсько-політичної практики. Адже ми готуємо не просто фахівця-педагога, а й громадського діяча, вихователя. Це професійні якості випускника університету.

Напевно, і профілюючі кафедри звернуть більшу увагу на професійну направленість у вихованні студентів. Бо тільки комплексний підхід до постановки виховної роботи, як було підкреслено товаришем Л. І. Брежнєвим на XXV з'їзді КПРС, забезпечить її ефективність. Формування радянського фахівця-педагога — справа усіх кафедр і підрозділів університету.

Є деякі зауваження і до організації розподілу. У цьому році декани факультетів провели значну підготовчу роботу. Їм допомагав відділ кадрів університету. Але були й такі випускники, які не взяли участі у попередньому розподілі і не уважали чітко прав і обов'язків молодого спеціаліста.

Варто також, щоб і фахові кафедри заздалегідь знали вакансії для студентів своєї спеціалізації, були інформовані про порядок розподілу і сприяли деканові у підготовці випускників до їх розподілу.

І, нарешті, бажано, щоб факультети проаналізували питання фахової підготовки студентів і їх розподілу на роботу та прибуття на місце призначення. Бо у цій справі, як у дзеркалі, можна побачити і здобутки, і недоліки у виховній роботі та професійному формуванні студентів.

І. КОБИЛЯЦЬКИЙ,
член комісії по розподілу випускників університету, завідувачий кафедрою педагогіки, доцент.

Зустрічі з цікавим

(Продовження, початок у «ЗНК» №№ 8, 9).

Перебуваючи в Києві, студенти-філологи мали можливість ознайомитись з експозицією Державного музею Т. Г. Шевченка АН УРСР.

В 24 залах тут зібрано літературну і художню спадщину великого поета, художника, мислителя — полум'яного борця проти кріпосництва і самодержавства. В му-

зеї зберігається понад 800 художніх робіт Т. Г. Шевченка.

Ця колекція картин і малюнків є цінною культурною спадщиною. Цікаво було май-

в музеї виставлено макети рукописного збірника Тараса Григоровича «Три літа» і «Захлявної книги» — революційних віршів, написаних на заслання в 1847—1850

цензурою вірш великих поетів; колекції творів Т. Г. Шевченка мовами народів СРСР та іноземними мовами.

Великого Кобзаря — полум'яного патріота своєї Батьківщини, а також образи видатних сучасників і героїв творів поета вдало відтворені в художніх роботах Н. Бурачека, М. Дергуса, М. Хмелько, О. Пашенко і в скульптурних портретах В. Беклемишева, І. Гончара, О. Ковальова та ін.

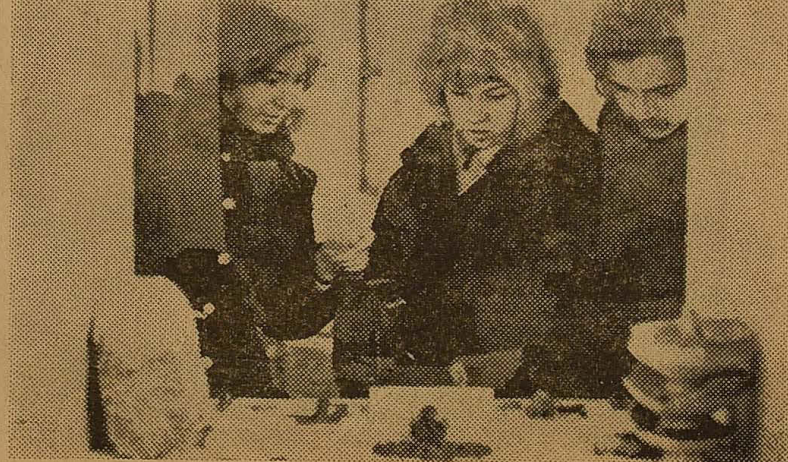
Репортаж О. ЛЕВІТА.
На знімках: студенти-філологи в залах музею.
Фото автора.

МАРШРУТ: ОДЕСА — КИЇВ

бутнім спеціалістам познайомитись з творами поета, виданими за його життя: «Кобзарем» (1840 р.), «Гайдамаками» (1841 р.), альбомом гравюр «Живописна Україна» (1844 р.).

роках, рукописний «Кобзар». Привертають увагу рідкісні видання: «Нові вірші Пушкіна і Шевченка» (Лейпціг, 1859 рік) — книга, в якій зібрані заборонені царською

Значне місце в експозиції займає відділ вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка після Великої Жовтневої соціалістичної революції. Образ

4. ВИЩА НОРМАЛЬНА ШКОЛА

(Закінчення)

Початок у № 11).

Слід сказати, що студенти добре орієнтуються в матеріалі, що вивчають, і легко відрізняють історичну правду від брехні. Вони проявляють величезний інтерес до історії нашої країни і треба додати, що курс, який я веду, дає великі можливості для розкриття на історичному матеріалі політичних і економічних переваг соціалістичного шляху розвитку, для прищеплення студентам почуття любові до нашої країни і виховання у них матеріалістичного світогляду.

Можна сказати без перебільшення, що я викладаю не просто історію СРСР, а енциклопедію радянського життя. На кожній лекції мені ставлять дуже багато питань не тільки про минуле нашої країни, а й про сучасність і майбутнє. Скажу відверто: не завжди легко задовольняти цікавість малійських студентів. Наприклад, вони з живим інтересом слідували за підготовкою до XXV з'їзду нашої партії і з нетерпінням чекали його роботи.

Не можу не сказати ще декілька слів про моїх студентів. Всі наші викладачі відзначають їх допитливість, кмітливість, доброзичливість, а також абсолютну чесність

(Листи з Африки)

під час перевірки їх знань: тут неможливі ніякі «шпаргалки» і підказки, хоча існує постійний контроль за рівнем знань і тому опитувань, у більшості письмових, проводиться багато. Та все ж студентів важко привчити до роботи над першоджерелами, хоча рекомендовані праці В. І. Леніна з історії Жовтневої революції і вивчаються охоче. У працях класиків марксизму-ленінізму вони шукають відповідь не тільки на історичні проблеми, а й на питання сучасної африканської дійсності.

Багато незвичайного в організації учебного процесу у ВНШ. Академічний рік ділиться на три триместри, та екзаменаційна сесія тільки одна, у червні. Причому, вона складається з двох частин — перша, звичайна, і друга для студентів, що одержали незадовільні оцінки. По підсумках екзаменів проводиться перевід з курсу на курс, однак шляхом різних коефіцієнтів і складних підрахунків враховуються також точні оцінки, одержані на протяжні учебного року. Оцінки виставляються по 20-бальній системі, і підсумкова «десятка» — це мінімальна перехідна оцінка. Вимоги до

знань дуже високі і звичайно, багато другорічників.

Хоча процент успішності ніколи не підраховується і нікого не цікавить, за моїми підрахунками він коливається між 50 і 75, залежно від відділення. Заняття проводяться вранці, з 8-ї до 12-ї години і тільки іноді — в другій половині дня. Студенти-випускники проходять педагогічну практику в ліцей міста і пишуть дипломну роботу, яка за своїм рівнем відповідає таким же роботам у нас.

В цьому році в житті ВНШ відбудеться важлива подія — вперше дипломи викладачів російської мови одержать 18 молодих малійців, які сьогодні проходять 10-місячне стажування в Мінську. Їх з нетерпінням чекають в багатьох ліцейх, де учні обрали російську мову першою чи другою іноземною мовою. (Відзначу, що французька мова тут не вважається іноземною). Міжнародний авторитет російської мови постійно зростає і не випадково, що у ВНШ вперше в Африці чотири роки тому було створено відділення російської мови. Сьогодні в Малі нараховується 5,5 тисячі чоловік, що вивчають російську мову.

Не можу без посмішки зга-

дувати, як в одній статті про

проведений студентами літературний вечір місцева газета писала, що малійська громадськість урочисто відзначила ювілей О. С. Пушкіна, великого російського поета африканського походження. Я тому так докладно про це пишу, що в цьому учебному році мені доручили викладати історію СРСР студентам відділення російської мови. Спочатку, як завжди це буває, коли тебе «довантажують», я відмовлявся, та тепер я дуже задоволений своєю роботою, бо одержую величезне творче задоволення від зустрічі з дітьми, що так люблять нашу мову, нашу культуру, нашу країну. Думаю підготувати для них цикл лекцій по матеріалах XXV з'їзду КПРС.

Скажу декілька слів про перспективи розвитку ВНШ. При школі вже декілька років діє аспірантура, і я згадую великий приєм в зв'язку з присудженням перших докторських ступенів молодим вченим. Як відзначали всі виступаючі, вони пройшли повну підготовку в Малі. На цьому торжестві з промовою виступив нинішній генеральний директор ЮНЕСКО Амаду Махтар М-бу, а також французький вчений — фізик, лауреат Нобелівської премії А. Кастлер. Тепер країна може готувати у себе висококваліфіковані кадри вчених і викладачів

вузів. Поруч з першою спорудою недавно побудували нову, в якій розміщується університетська бібліотека і будуть обладнані кабінети і лабораторії для відділень точних наук, ставиться питання про розширення списку спеціальностей, з яких ми готуємо студентів, а саме, на історичному відділенні ми будемо випускати археологів і музейних працівників.

Сьогодні в Бамако відкрилася міжнародна наукова конференція з проблем джерелознавства історії Західної Африки. Поспішаю закінчити цього листа, бо завтра повинен виступити на засіданні однієї з секцій і розповісти про нові радянські роботи в цій галузі. Ти сам розумієш: треба ще раз все продумати і зважити, бо на конференції я буду єдиним представником радянської африканістики.

Ось і прийшов кінець моєї розповіді. Не знаю, чи зміг я передати хоч невеликою мірою все багатство вражень, розповісти про романтику далеких країн, де трудяться радянські спеціалісти, які виконують свій інтернаціональний обов'язок — допомогти звільнені народом. Я прагнув розповісти про моє бачення Африки.

На все добре!

Д. УРСУ.

м. Бамако.

17 лютого 1976 р.

«Не старіють душею ветерани...»

Нещодавно група студентів-першокурсників із своїм керівником доцентом П. Т. Маркушевським і артисткою І. Ф. Чучко приїхали у військову частину. В цей сонячний день вони повинні були виступити перед воїнами з концертном, присвяченим XXV з'їзду КПРС, що проходив в той час в Москві.

Вступним словом зустріч відкрив П. Т. Маркушевський. Розповідь про війну завжди хвилює, а в цей день вона особливо нас схвилювала. Може, від того, що наш керівник говорив просто, відверто, від щирого серця, чи тому, що ми тримали в руках священну землю Мамаєва кургана.

Ось що розповів нам Петро Трохимович:

— 29 липня 1941 року ми, студенти, повернулись з колгоспів. Їздили на поле замінити тих, хто пішов на фронт. Коли ми приїхали в Одесу, нас боляче вразили руїни і пожарища. І ось тепер ми йшли воювати. Пішли пішки до Миколаєва, з Миколаєва — товарняком в

Дніпропетровськ. Потім було військове училище, відправлення на фронт і незвичайне звернення до молодих воїнів генерала Степанова. Він говорив так: «Сини мої, Я знаю, вам завтра вранці йти на фронт. Не соромте наше училище».

Потім 140-й мінометний полк орденів Олександра Невського і Сталінград... Нові бої, і найголовніше — Перемога, дуже дорога для всіх.

Прошло 30 років. Сьогодні Петро Трохимович трудиться на іншому поприщі. Та кожна зустріч з однополчанами залишає слід в серці майора запасу, викладача кафедри української літератури П. Т. Маркушевського.

В минулому році зустріч однополчан була дуже хвилюючою: відзначали 30-річчя Перемоги — тієї, яка закінчила війну, що відняла багатьох і принесла багато горя і сліз.

П. Т. Маркушевський розповідав про це так: «Йшли вулицями Волгограда. Йшли

квітковими килимами, бо люди кидали під ноги квіти. І там, на Мамаєвому кургані, я взяв іменю священної землі Сталінграда».

Обличчя молодих воїнів були зосереджені, вони слухали уважно, адже розповідь старого фронтовика прозвучала як наказ до виконання громадського обов'язку на «вдмінно».

Потім перед воїнами виступили першокурсники. Зверненням до молодих воїнів прозвучав вірш Кузнецова «Сучаснику», який прочитала О. Жмуріна. Свій вірш прочитала Аня Юзик, дівчата виконували українські пісні, танець. Концерт закінчився виступом артистки І. Ф. Чучко.

Багато теплих слів було сказано студентам, воїни гаряче подякували за цікаву зустріч. Парторг частини вручив грамоту дівчатам і подякував всіх за хороші виступи.

В. ЛЕВЧЕНКО,
студентка III курсу
філфаку.

СПОРТИВНІ ВІСТІ

У ці дні проходить спартакіада іноземних студентів вузів міста. Закінчилися ігри у баскетболістів. Чоловіча команда університету виступила не зовсім успішно і зайняла III місце.

Відмінно провели зустрічі наші волейболістки. Не одержавши жодної поразки, вони впевнено зайняли перше місце в турнірній таблиці. Добре грали студенти з НДР Мочіва Хушенбетт та Кюсснер Марліс (III курс механіко-математичного факультету), а також польська студентка Марія Бернат (III курс біологічного факультету).

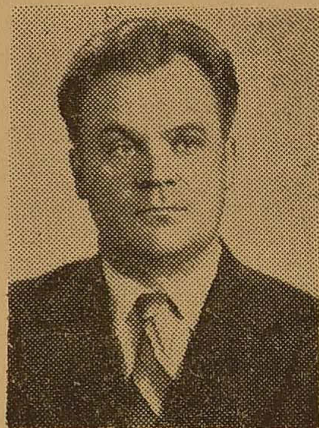
Попереду — змагання з футболу, настільного теніса, шахів, бадмінтона.

Провели першість факультету з самбо студенти-юристи. Без участі самбістів IV курсу перше місце посіла команда борців I курсу. В своїх вагових категоріях переможцями стали Глобін, Шевчук, Адун, Арбієв та ін.

Проїшла першість університету з кульової стрільби. Переможцями стали стрільки з механіко-математичного факультету, на другому місці — команда фізичного факультету, на третьому — історичного. На жаль, не виставив команду факультет РГФ.

27 березня в спортивному залі Одеського медичного інституту відкривається традиційна декада спорту, присвячена Дню Перемоги. На протяжні десяти днів команди університету і медичного інституту будуть мірятися силами з різних видів спорту. Всі змагання намічається провести на спортивних базах медінституту. Закриття декади спорту відбудеться 7 квітня о 19-й годині у Великому актовому залі університету.

Підбірку підготував
В. ДРЬОМІН,
кореспондент «ЗНК».

Петро Олексійович
БУГАЄНКО

Пішов з життя Петра Олексійович Бугаєнко — викладач курсів медичної підготовки військової кафедри, кандидат медичних наук, полковник медичної служби запасу, член КПРС з 1947 року.

Все життя Петра Олексійовича — яскравий приклад беззавітного служіння Батьківщині.

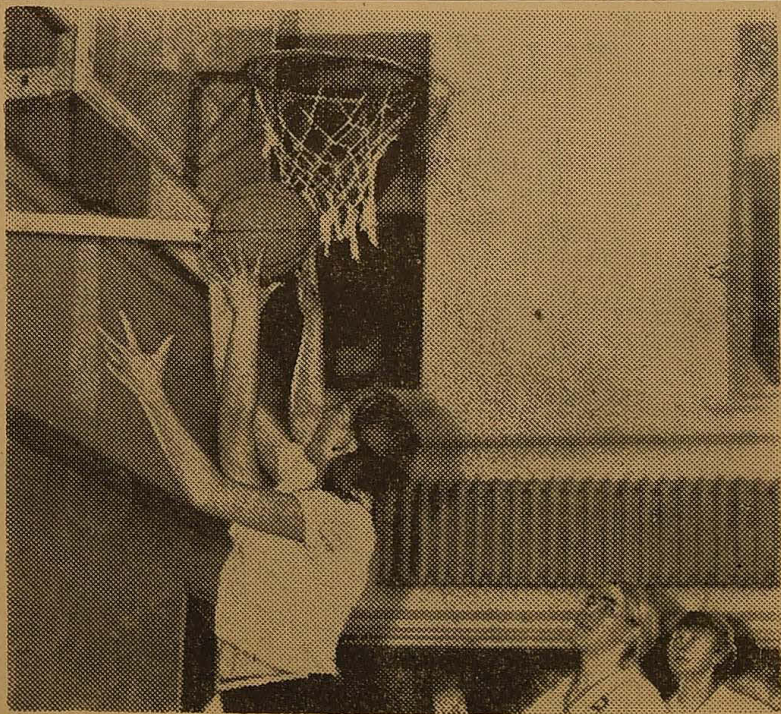
Петро Олексійович народився на Полтавщині в 1916 році в сім'ї ветеринарного фельдшера. Закінчив Полтавський медичний технікум, а після закінчення Харківського медичного інституту був зарахований в кадровий склад Радянських Збройних Сил. З 1938 по 1964 рік служив в Радянській Армії — спочатку в лінійних частинах, а потім в різних військово-учбових і лікувальних закладах.

П. О. Бугаєнко — учасник Великої Вітчизняної війни, нагороджений двома орденами і 8 медалями Радянського Союзу.

В Одеському державному університеті Петро Олексійович працював майже 10 років. Він був добрим вихователем студентської молоді, принциповим комуністом, чуйним товаришем.

Світлий образ Петра Олексійовича назавжди залишиться в пам'яті тих, хто його знав.

Група товаришів.

СТОП-КАДР

«ЗНК»

ПЕРЕМОГА
НАРОДЖУЄТЬСЯ
У БОРОТЬБИ.
Фотоєюд О. ЛЕВИТА.